VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

TEMIRCHILIK KASB-HUNARIGA OID LEKSEMALARINING XALQ MAQOLLARIDA NAMOYON BO'LISHI

Bobojonova Dilnoza Oxunjonovna Osiyo xalqaro universiteti

dilnozabobojonova22@gmail.com

https://doi.org/10.5281/zenodo.10552299

Annotatsiya. Ushbu maqolada o'zbek xalq maqollarining turfa ko'rinishlari hamda temirchilik kasbiga oid xalq maqollarining o'ziga xos semantik ko'rinishlarini, shu tip yo'nalishdagi bir necha o'zbek xalq maqollari misolida uning leksik-semantik jihatdan ahamiyati ushbu misollar yordamida dalillanadi. Bundan tashqari, o`zbek tili leksikasida qo`llaniluvchi kasb-hunar atamalariga lingvokulturologik jihatdan yondashilib, lingvistik jihatdan tadqiq qilinadi

Kalit so'zlar: leksema, atama, temirchilik, maqol, struktur-semantik, lingvokulturologiya.

MANIFESTATION OF LEXEMES RELATED TO THE PROFESSION OF

BLACKSMITHING IN FOLK PROVERBS

Abstract. In this article, the various forms of Uzbek folk proverbs and the specific semantic forms of folk proverbs related to the blacksmithing profession, as well as the lexical-semantic importance of several Uzbek folk proverbs of this type, are proved with the help of these examples. In addition, the professional terms used in the lexicon of the Uzbek language are approached linguistically and linguistically.

Key words: lexeme, term, blacksmithing, proverb, structural-semantic, linguo-culturology. ПРОЯВЛЕНИЕ ЛЕКСЕМ, СВЯЗАННЫХ С ПРОФЕССИЕЙ КУЗНЕЦА, В НАРОДНЫХ ПОСЛОВИЦАХ.

Аннотация. В данной статье на этих примерах доказываются различные формы узбекских народных пословиц и специфические смысловые формы народных пословиц, связанных с кузнечной профессией, а также лексико-семантическая значимость некоторых узбекских народных пословиц этого типа. Кроме того, профессиональные термины, используемые в лексиконе узбекского языка, рассматриваются лингвистически и лингвистически.

Ключевые слова: лексема, термин, кузнечное дело, пословица, структурносемантика, лингвокультурология.

Leksema — til qurilishining leksik ma'no anglatuvchi lugʻaviy birligi. Leksema bildiradigan ma'no soʻzning material qismi: ma'lum tovush kompleksini ma'lum obyektiv voqelikka bogʻlash bilan kishi ongida yuzaga keladigan mazmun-mundarija. Barchamizga ma`lumki, o`zbek tili leksikasi atamalarga boy bo`lib, har bir soha o`zining tegishli atamalari bilan tilshunoslikning terminologiya sohasiga oid hisoblanadi. Aytish joizki, tilshunoslikdagi ushbu soha aniqlik asosida ish koʻradi hamda xalq tilining boyishiga xizmat qiladi. Terminologiya sohasida kasb-hunar atamalari ma`lum bir yoʻnalishni tashkil qilib, ular fanda professionalizmlar deb yuritiladi.

Atamalarning son jihatdan ko'pligi o'zbek tilida ushbu atamalarni ma'lum tur va guruhlarga bo'lish tamoyilini keltirib chiqardi. Bu masala bo'yicha o'zbek atamashunoslari S.

VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

Ibrohimov, S. Akobirov, Olim Usmon, R. Doniyorov, H. Shamsiddinov, A. Madvaliyev va boshqalar o'z ilmiy izlanishlari bilan salmoqli hissalarini qo'shishlari orqali, atamalarning umumiy boyligini koʻrsatish, ularni ma'lum bir tartibga keltirib koʻmaklashish, sohalarga boʻlib oʻrganishni osonlashtirdi.

Tilimiz mavqeini ko'tarish, uning imkoniyatlarini masalalardan biri bo'lib qoldi. Tilshunoslikning yo'nalishlari, jumladan, terminologiyasi ravnaqi uchun sohalar ham keng O'zbekistonimiz suvereniteti ona tilimizga bo'lgan e'tiborni tubdan o'zgartirdi. Har bir ilmiy soha uchun zarur bo'lgan terminologiya dolzarb hisoblanadi. Chunki u yoki bu soha uchun muayyan tushunchani anglatgan termin ijtimoiy huquqqa ega bo'lib, muayyan munosabatni anglatadi.

Oʻzbek xalqi qadimdan turli kasb-hunarlar bilan shugʻullanib keladi. Shuning uchun Oʻzbekistonda kasb-hunar tarmoqlari taraqqiy etgan. Jumladan, kulolchilik, kashtachilik, duradgorlik, terimchilik, ovchilik, tikuvchilik, kosibchilik, chorvachilik va hokozolar shular jumlasiga kiradi. Turli kasb-hunarga doir soʻzlar kasb-hunar leksikasi deyiladi. Hozirgi oʻzbek tili leksik tarkibida kasb-hunarga doir soʻzlarga boy.

Tilimiz mavqeini ko'tarish, uning imkoniyatlarini masalalardan biri bo'lib qoldi. Tilshunoslikning yo'nalishlari, jumladan, terminologiyasi ravnaqi uchun sohalar ham keng O'zbekistonimiz suvereniteti ona tilimizga bo'lgan e'tiborni tubdan o'zgartirdi. Har bir ilmiy soha uchun zarur bo'lgan terminologiya dolzarb hisoblanadi. Chunki u yoki bu soha uchun muayyan tushunchani anglatgan termin ijtimoiy huquqqa ega bo'lib, muayyan munosabatni anglatadi.

Oʻzbek xalqi qadimdan turli kasb-hunarlar bilan shug ʻullanib keladi.Shuning uchun Oʻzbekistonda kasb-hunar tarmoqlari taraqqiy etgan. Jumladan, kulolchilik, kashtachilik, duradgorlik, terimchilik, ovchilik, tikuvchilik, kosibchilik, chorvachilik va hokozolar shular jumlasiga kiradi. Turli kasb-hunarga doir soʻzlar kasb-hunar leksikasi deyiladi. Hozirgi oʻzbek tili leksik tarkibida kasb-hunarga doir soʻzlarga boy.

Maqol turli soha mutaxassislari hisoblangan olimlar — paremiologlar, tilshunoslar, adabiyotshunoslar, folklorshunoslar, etnograflarning tadqiqotlar olib borishlari uchun "hosildor maydon" hisoblanadi. Bu tabiiy hol, chunki maqol shaklan ixcham, sodda boʻlishiga qaramay, turli tadqiqot nuqtai nazarlaridan koʻrib chiqilishi mumkin. Maqollar semantik va struktur jihatdan toʻla tugallangan matn sifatida tilshunoslikning til haqidagi ancha navqiron sohasi boʻlgan matn lingvistikasining ham diqqatini oʻziga jalb etmoqda. Bir til, hatto oʻzaro yaqin boʻlgan va umuman bir-biriga qardosh boʻlmagan tillardagi turli maqollar yagona mantiqiy turga tegishli boʻlishi va bir xil alomatni koʻrsatishi mumkin. Shu bois ular mantiqiy semantika va semiotikaga bevosita tegishli boʻladi.

XX asrning oxirgi 30-yilida maqollarni tahlil qilishning yangi struktur-semantik yondashuvi yuzaga keldi. Bu matn lingvistikasi va paremiologiya fani sohalari taraqqiyoti bilan bog`liq. Ilmiy paremiologiyaning asoschilaridan biri G.L.Permyakovdir. Uning fikricha, "tugallangan fikr"ni shakllantiruvchi majoziy ma'noli gaplarga maqol deyiladi. Maqollarni ham G.L.Permyakov (bosma qolip soʻzlar) nazariyasi doirasida koʻrib chiqadi. Har bir tilning lugʻat zahirasida murakkab oʻziga xos qoliplar (klishe) boʻladi, ya'ni turgʻun, nutqda tayyor holda qoʻllaniladigan, boʻlinmas oborotlar mavjud.

Kasb – kishining mehnat faoliyati, doimiy mashg`uloti turi, muayyan ish turini beradigan bilim, mahorat, tajribani talab etadi. Kasblar, odatda, shaxsning asosiy tirikchilik manbai

VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

hisoblanadi. Xalq xoʻjaligining turlicha ishlab chiqarish tarmoqlarida xalqimizning asrlar boʻyi qilib kelgan ijodiy mehnati jarayonida yaratilgan va yaratilayotgan bir qancha kasb-hunar turlari mavjud.

Temirchi – temirni bolg`alab, undan turli buyumlar yasaydigan usta.

Temirchilik – 1. Kasb oti. Temirchilik bilan ro`zg`or tebratmoq. 2. Temirchilarning do`kon yoki ishxonalari o`rnashgan rasta.

Quyida tilga olingan kasb bilan bog`liq quyidagi maqollar mavjud:

1. Temirchi boltaga yolchimas,

To`quvchi – xaltaga.

2. Etikdo`zning etigi yirtiq,

Temirchining teshasi kemtik.

- 3. Ignachining ming urgani temirchining bir urgani.
- 4. Temirchining qo`lida temir erib suv bo`lar.
- 5. Temirchidan temir so`rama.
- 6. Usta to`shakka yolchimas,

Temirchi to`qaga yolchimas.

- 7. Uchqundan qo`rqqan temirchi bo`lmas.
- 8. Ko`mirni o`g`irlagan temirchi,

Baloga qolgan ko`mirchi.

9. Temirchi taqaga yolchimas,

Bo`zchi – belboqqa.

- 10. Temirchiga ko`mirchi hokim.
- 11. Podachiga yordamchi,

Temirchiga - bosqonchi.

23. Temirchining ming urgani,

Bosqonchining bir urgani.

24. Temirchi to`qaga yolchimas.

Temirchilik kishilik jamiyatining eng qadimgi davrlarida paydo bo`lgan. Mil.avv. 3-4 ming yillik Eron, Mesopotamiya, Misrda temirni sovuqlayin va qizdirib bolg`alab, turli xil aslahalar, mehnat qurollari va boshqa buyumlar yasalgani ma'lum. Oʻzbekiston hududida temirchilik ishi maxsus do`konda amalga oshirilgan. Temirchi temirni otashxonadagi oʻtga qoʻyib qizdiradi, metall tobiga kelib, oq tusga kirgach, uni sandonga qoʻyib zarur shaklga kirguncha bolg`alaydi. Bu ishlar usta, bozg`onchi va damgir tomonidan bajarilgan. Temirchilik hozir ham keng koʻlamda saqlanib qolgan. Temirchilik doʻkonida - oʻchoq, qoʻra, supa, oʻra, choʻpkunda, ish qurollaridan: sandon, bosqon, bolg`a, ombur, egov, charx, dam va hokazolar boʻlgan.

Uchqundan qoʻrqqan temirchi boʻlmas. Temirchilik oʻziga yarasha mashaqqatli kasb hisoblanadi. Temirchining kundalik mehnati, albatta, otashxona bilan bogʻliq boʻladi. Shu sababli ushbu kasbni tanlashdan oldin mashaqqatlarini hisobga olgan holda qolgan barcha vazifalarni zimmaga olish kerak.

Temirchidan ko`mir so`rama. Temirchilik kasbining asosiy ozuqasi ko`mir hisoblanadi. Cho`g`da erigan temirni temirchilar istagan shaklga solib mehnat qurollari yasashadi. Hozirda zamonaviy texnika va texnologiya taraqqiy etgan sharoitda turli xil asbob-uskunalar ishlab

VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

chiqilgan. Ammo qadimda esa asosiy ish faqatgina ko`mir orqali bo`lgan. Ko`mir bo`lmasa ish to`xtab qolgan.

Ignachining ming urgani – temirchining bir urgani. Temirchilik og`ir va mashaqqatli kasb hisoblanadi. Og`ir sharoitda bo`lganligi sababli umri olov jizillab turgan o`choq yonida kechadi. Ignachi va temirchi kasbini taqqoslaganda yoki oddiy bir nina va temirdan tayyorlangan biror ish qurolini taqqoslaganda ikkala kasb o`rtasidagi tafovut bilinadi. Ignachi nozik harakatlar bilan mehnat qurolini yasaydi, temirchi esa zahmat bilan. Ignachining mingta harakat qilgani temirchining bir harakati bilan tengdir.

Xalqimiz qadimdan oʻz farzandlarining faqatgina jismoniy jihatdan yetuk va barkamol boʻlishini emas, balki ularning ziyrak, oʻtkir xotirali, tez va toʻgʻri fikrlovchi inson boʻlishini orzu qilgan. Maqollar xalq donishmandligini ifodalar ekan, insondagi eng axloqiy sifatlar ma'qullanadigan, ma'naviyat tasdiqlanib, har qanday nuqson, illat qoralanadigan oʻziga xos axloq kodeksi sifatida namoyon boʻladi.

Ko`pchilik maqollar insonni to`g`ri harakatlanishga undaydi: ular insonga nima qilish kerak-u, nima qilmaslik kerakligini ko`rsatib turadi, salbiy xatti-harakatlardan asraydi.

REFERENCES

- 1. Akmal, B., & Ismat, N. (2023). BAQTRIYANING BRONZA DAVRI ARXEOLOGIYA YODGORLIKLARINING JOYLASHUVI VA MODDIY MADANIYATI. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(8), 73-80.
- 2. Bobojonova, D. (2023). MAHMUD KASHGARI'S WORK" DEVONU LUG'OTIT TURK" IS AN IMPORTANT SCIENTIFIC HERITAGE. *Modern Science and Research*, 2(12), 742-748.
- 3. Bobojonova Dilnoza Okhunjonovna. (2023). Mahmud Kashgari's Work "Devonu Lug'otit Turk" is an Important Scientific Heritage. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), *1*(10), 538–543. Retrieved from https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2169
- 4. Oxunjonovna, B. D. (2023). MAHMUD QOSHG'ARIYNING "DEVONU LUGOTIT TURK" DAGI SHAKLINI HAM, MAZMUNINI HAM SAQLAGAN IDIOMALAR TAHLILI.
- 5. Okhunjonovna, B. D. (2023). Mahmud Kashgari's Work" Devonu Lug'otit Turk" is an Important Scientific Heritage. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 538-543.
- 6. Bobohusenov Akmal. (2023). BUXORO VOHSINING ANTIK DAVRI SHISHA BUYUMLARI. *TADQIQOTLAR*, 25(2), 208–211. Retrieved from http://tadqiqotlar.uz/index.php/new/article/view/307
- 7. Bobohusenov Akmal Ashurovich. (2023). THE MATERIAL CULTURE OF THE TOMBS OF THE ANCIENT AND EARLY MEDIEVAL PERIOD. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(11), 24–29. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue11-06
- 8. Ashurovich, B. A. (2023). VARAKHSHA MURAL GANCH AND CLAY PAINTINGS. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(12), 48-53.

VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

- 9. Akmal, B. (2023). ANTIK VA ILK O 'RTA ASRLAR DAVRI MOZOR-QO'RG'ONLARI MODDIY MADANIYATI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, *35*(3), 65-70.
- 10. Bobohusenov, A. (2023). BUXORO VOHASINING ANTIK DAVRI YODGORLIKLARI. *SCHOLAR*, *1*(28), 298-302.
- 11. Akmal, B. (2023). QADIMGI BAQTRIYA MADANIYATI VA YODGORLIKLARI TIPOLOGIYASI. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, *3*(7), 100-102.
- 12. Akmal, B. (2023). BUXORO VOHASI QOYATOSH SURATLARINING DAVRIY TASNIFI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 29(1), 142-146.
- 13. Bobohusenov, A. (2023). QADIMGI VARAXSHA DEVORIY GANCH VA LOY BEZAKLARI. *SCHOLAR*, *1*(28), 303-308.
- 14. Ilniyoz o'g'li, S. F. (2023). XIX ASRDA XONLIKLARNING O 'ZARO SAVDO MUNOSABATLARI. JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING, 2 (8), 111–114.
- 15. Sayfutdinov Feruz Ilniyazovich. (2023). USING GIS SOFTWARE AND THE IMPORTANCE OF DIGITAL HISTORY IN THE STUDY OF HISTORY. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(10), 31–33. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue10-06
- 16. Sayfutdinov, F. (2023). THE IMPORTANCE OF DIGITAL TECHNOLOGY IN TEACHING HISTORY. *Modern Science and Research*, 2(10), 719–723. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24678
- 17. Sayfutdinov Feruz Ilniyoz o'g'li. (2023). XIX ASRDA XONLIKLARNING O'ZARO SAVDO MUNOSABATLARI. *JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING*, 2(8), 111–114. Retrieved from https://jsrt.innovascience.uz/index.php/jsrt/article/view/284
- 18. Sayfutdinov, F. (2023). ANALYSIS OF DATA ON LAND OWNERSHIP AND LIVESTOCK FARMING OF KARAKALPAKS. *Modern Science and Research*, 2(10), 650–657. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25727
- 19. Sayfutdinov Feruz Ilniyozovich. (2023). LAND OWNERSHIP RELATIONS BASED ON THE NATIONAL ECONOMY OF KARAKALPAK. *International Journal Of Literature And Languages*, *3*(11), 20–27. https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue11-04
- 20. Raxmonovna, T. M. (2023). Benefits of Teaching Foreign Languages to Young Learners. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 603–606. Retrieved from http://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2195
- 21. Tursunova Marxabo Raxmonovna. (2023). Translation as a Bridge Across Cultures. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education*

VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

- (2993-2769), 1(10), 463–466. Retrieved from http://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2137
- 22. Tursunova, M. (2023). THE IMPORTANCE OF POSITIVE ATMOSPHERE IN ENGLISH CLASSES. *Modern Science and Research*, 2(12), 713–716. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27179
- 23. Tursunova Marxabo Raxmonovna. (2023). USING EFFECTIVE METHODS IN THE PROCESS OF TEACHING ENGLISH
- 24. Shokir o'g'li, S. U. (2023). MAHALLANING JAMIYAT IJTIMOIY TARAQQIYOTIDAGI O'RNI. *Научный Фокус*, *1*(6), 369-371.
- 25. O'gli, S. U. S. (2023). ELUCIDATION OF ISSUES OF THE HISTORY OF BUKHARA GUZARS IN OA SUKHAREVA AND HER STUDIES. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(11), 30-35.
- 26. Shokir o'gli, S. U. (2023). The Essence of State Policy on Youth in New Uzbekistan. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 554-559.
- 27. Shokir O'g'li, S. U. (2023). THE IMPORTANCE OF THE MAHALLA SYSTEM'S REFORMATIONS IN NEW UZBEKISTAN. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(10), 25-30.
- 28. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN RAISING A SPIRITUALLY MATURE GENERATION. *Modern Science and Research*, 2(10), 488-493.
- 29. Sadullayev, U. (2023). O'zbekistonda xotin-qizlarga berilayotgan e'tibor: mahalla boshqaruvida xotin-qizlarning roli. In *Oriental Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 551-556). OOO «SupportScience».
- 30. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN THE SOCIAL DEVELOPMENT OF SOCIETY. *Modern Science and Research*, 2(10), 755-757.
- 31. Ollomurodov Arjunbek Orifjonovich. (2023). Metaphoric Analysis of "The Kite Runner" by Khaled Hosseini. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), *I*(10), 573–578. Retrieved from https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2175
- 32. Ollomurodov Arjunbek Orifjonovich. (2023). LANGUAGE AND SOCIETY IN CINEMATIC DISCOURSE. *International Journal Of Literature And Languages*, *3*(12), 44–50. https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue12-09
- 33. Ollomurodov, A. (2023). COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TRANSLATION OF CONCEPTUAL METAPHORS IN UZBEK AND ENGLISH. *Modern Science and Research*, 2(12), 608-614.
- 34. Orifjonovich, O. A. (2023). The Main Features of Conceptual Metaphors in Modern Linguistics. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 365-371.
- 35. Ollomurodov Arjunbek Orifjonovich. (2023). LANGUAGE AND SOCIETY IN CINEMATIC DISCOURSE. *International Journal Of Literature And Languages*, *3*(12), 44–50. https://doi.org/10.37547/ijil/Volume03Issue12-09.

VOLUME 3 / ISSUE 1 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

- 36. Ollomurodov, A. (2023). CINEMA DISCOURSE ANALYSIS AND THEORETICAL FOUNDATIONS IN LINGUISTICS. Modern Science and Research, 2(10), 500-505.
- 37. Sulaymonovna, Q. N., Tashpulatovna, K. M., & Orifjonovich, O. A. (2023). COGNITIVE AND LINGUOCULTURAL CHARACTERISTICS OF. VOLUME, 3, 30-35.
- 38. Sulaymonovna, Q. N., & Orifjonovich, O. A. (2023). XOLID HUSAYNIYNING ASARLARI TARJIMALARIDA KONSEPTUAL METAFORALAR TALQINI VA.
- 39. Shaxnoza Baxadirovna, X. (2023). PROVERBS IN THE LEXICOGRAPHICAL ASPECT. *International Journal of Formal Education*, 2(12), 429–437. Retrieved from http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1771
- 40. Xasanova, S. (2023). STRUCTURAL SEMANTIC CHARACTERISTICS OF PROVERBS. *Modern Science and Research*, 2(12), 619–625. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27109
- 41. Xasanova, S., & murodova, D. (2023). REPRESENTATION OF THE SYSTEMIC RELATIONS OF RUSSIAN VOCABULARY IN PROVERBS AND SAYINGS. *Modern Science and Research*, 2(10), 276–280. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24346
- 42. Kamola, K. (2023). How to Teach English to Adult Learners . *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 169–173.
- 43. Khalilova Kamola. (2023). The Role of Technology in Teaching English. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), *I*(10), 434–436.
- 44. Khalilova Kamola. (2023). Strategies for Teaching English to Non-Native Speakers. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 451–453. Retrieved from https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2134
- 45. Bafoeva, R. (2023). The concept of family in English, Russian and Uzbek proverbs. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), *I*(10), 651–654. Retrieved from https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2279
- 46. Rokhila Bafoeva 2023. The Concept of Education in English and Uzbek Proverbs. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769). 1, 9 (Nov. 2023), 292–296.
- 47. Bafoeva, R. (2023). NEW METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES. Modern Science and Research, 2(10), 58-63.
- 48. Pirmanovna, N. G., & Bafoeva, R. (2022). NATIONAL AND CULTURAL PROVERBS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES AND THEIR UNIVERSAL FEATURES. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(4), 500-503.
- 49. Ismatovna, I. L. (2023). Humour in the Upbringing and Education of the Modern Teenager. Научный Фокус, 1(5), 507-509.